

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

Factors Affecting Self-discipline of Vocational Certificate Students
of Satuk Industrial and Community Education College, Buriram Province

สุวิจักขณ์ จันทรสำราญ^{1*} และ ปิยะธิดา ปัญญา²

Suvijak Jansamran ^{1*} and Piyatida Panya ²

(Received: October 18, 2022; Revised: November 29, 2022; Accepted: December 2, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จำนวน 360 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิธี stepwise ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ส่งผลสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนของครูผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = .58) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = .58) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ด้านความมีวินัยในตนเอง ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = .58) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีค่าอยู่ระหว่าง .456 ถึง .848 มีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ได้แก่

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Master's degree student, Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University

² Assistant Professor, Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University

* Corresponding Author E-mail: do9973@hotmail.com

สมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = .258 + .181X_3 + .252X_6 + .129X_2 + .167X_1 + .177X_4$$

สมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = .189Z_{X_3} + .294Z_{X_6} + .129Z_{X_2} + .171Z_{X_1} + .189Z_{X_4}$$

คำสำคัญ: ปัจจัย ความมีวินัยในตนเอง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the factors affecting the vocational certificate students' self-discipline; 2) study the relationship between the factors affecting the students' self-discipline; 3) construct predictive equations for the factors affecting the students' self-discipline. The sample consisted of 360 vocational certificate students of Satuk Industrial and Community Education College, obtained through proportional stratified random sampling. The research tool was a questionnaire on students' self-discipline. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis by stepwise method. The results showed that:

1. The factors affecting the vocational certificate students' self-discipline with the highest effect, which was at a high level, was the teacher's behavior ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = .58), followed by the relationship between students and teachers ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = .58), which was at a high level, and the factor affecting the self-discipline least, which was at a high level, was the self-discipline ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = .58).

2. The relationship between the factors and self-discipline had the values of .456 and .848, which were positively correlated at rather high levels, with statistical significance at the .01 level.

3. The predictive equations for the factors affecting the students' self-discipline are as follows:

The predictive equation in raw score was:

$$Y' = .258 + .181X_3 + .252X_6 + .129X_2 + .167X_1 + .177X_4$$

The predictive equation in standard score was:

$$Z_{Y'} = .189Z_{X_3} + .294Z_{X_6} + .129Z_{X_2} + .171Z_{X_1} + .189Z_{X_4}$$

Keywords: factors, self-discipline, vocational certificate students

บทนำ

ปัจจุบันวินัยของคนในสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไป ความเจริญก้าวหน้า ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรามากขึ้น สังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องวัตถุนิยม เห็นความสำคัญของสิ่งของมากกว่าบุคคล ส่งผลกระทบต่อความคิด ทักษะชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม ตลอดจนวินัยในสังคม วินัยจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก วินัยในตนเอง คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความประพฤติของตนเอง ให้ประพฤติไปตามที่มุ่งหวัง โดยการปฏิบัติดีตามกฎ ระเบียบ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา รวมถึงการยอมรับผลของการกระทำของตนเอง นักเรียนเป็นวัยที่อยู่ระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นวัยที่อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ถ้าหากได้รับการส่งเสริมในทางที่ผิด หรือขาดการไตร่ตรองคิดอย่างรอบคอบก็อาจนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Sinsom, 2015) จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สรุปได้ปัจจัยที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) ลักษณะมุงอนาคต 2) การปฏิบัติตนของครูผู้สอน 3) พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน 4) บรรยากาศของโรงเรียน 5) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู 6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นตัวช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนา ตามความต้องการของตนเองตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ระเบียบของโรงเรียน ของชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยที่ไม่ได้ปฏิบัติเพราะได้รับคำสั่งจากคนอื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้วยังยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมด้วย (Srisa – Ard, 2012) ซึ่งวินัยเปรียบเสมือนเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของคน เป็นระเบียบแบบแผนสำหรับฝึกฝน ควบคุมความประพฤติของบุคคลให้มีชีวิตที่ดีงาม การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น นักเรียนจะต้องมีวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในทุกด้านรวมถึงการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน (Payutto, 2017)

วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนประเภทอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพสตึก มาตรฐานที่ 1 หัวข้อที่ 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยมีการมุ่งเน้น ปลูกฝังจริยธรรมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Satuk Industrial and Community Education College, 2021) ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนพบว่า นักเรียนยังพบปัญหาการกระทำผิดวินัยเป็นประจำ อาทิเช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่ การขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ผนังอาคารเรียน การหนีเรียน การไม่ปิดไฟไม่ปิดพัดลมหลังเลิกเรียน การเล่นโทรศัพท์มือถือในคาบเรียน การแต่งกายไม่ถูกระเบียบ ไม่ส่งการบ้าน การพกอาวุธมาโรงเรียน รวมไปถึงการก่อเหตุทะเลาะวิวาทในวิทยาลัย อีกด้วย ทั้งนี้ในสถานศึกษาไม่ว่าของรัฐหรือของเอกชน พฤติกรรมขาด

ระเบียบวินัยของนักเรียนในทุกระดับการศึกษา ได้เพิ่มความสนใจให้แก่ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษา เพราะนักเรียนในช่วงนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วมากในทางสังคมซึ่งสอดคล้องกับ Nilwichian (2013) ที่ได้กล่าวว่า บทบาทของโรงเรียนคือ สถาบันการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในการเสริมสร้างระเบียบวินัยแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่ง ในกิจการนักเรียน สถานศึกษามีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ ครูมิใช่เพียงแต่ให้วิชาความรู้แก่เด็กและเยาวชน ของชาติเท่านั้น แต่ต้องปลูกฝังด้านจริยธรรมให้เขาเหล่านั้นด้วย

ดังนั้น จากสภาพปัญหา ผู้วิจัยมีความตระหนักและเข้าใจปัญหาข้างต้น และมีความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย การอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยต้องร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครอง และครูในฐานะที่มีบทบาทใกล้ชิดเด็กมากที่สุด เพื่อเป็น แนวทางการพัฒนา การสร้างแบบแผนพฤติกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา ที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองกับความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนของวิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียน ในปีการศึกษา 2564 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีนักเรียนทั้งหมด 1,404 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1-3 วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2564 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ ยามาเน่ และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Worakam, 2019) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิด ของลิเคิร์ท 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .593 – .742 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .846

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติตนของครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .641 – .849 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .887

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .634 – .736 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .851

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยบรรยากาศของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .770 – .874 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .925

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .762 – .809 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .913

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .690 – .797 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .892

ตอนที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ .497 – .795 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .958

โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .977

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการของวิทยาลัยการอาชีพสตึก เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ดำเนินการติดต่อประสานงานกับครูประจำสาขาต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน 2565

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 360 ชุด ซึ่งจากการรวบรวมแบบสอบถามสามารถเก็บได้ครบ 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนจะนำมาประมวลและดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยทางสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจมาวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ เพื่อประมวลผลดังนี้

ข้อมูลตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ข้อมูลตอนที่ 2-7 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน แบ่งออกเป็น 6 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ลักษณะมุ่งอนาคต 2) การปฏิบัติตนของครูผู้สอน

3) พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน 4) บรรยากาศของสถานศึกษา 5) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ 6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Panya, 2017) แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผลข้อมูล

ข้อมูลตอนที่ 8 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Panya, 2017) แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผลข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Srisa – Ard, 2012) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Worakam, 2019)

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรพยากรณ์ตัวใดบ้างที่ร่วมกันอธิบายการผันแปรของตัวแปรเกณฑ์ได้ โดยวิธี stepwise

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ลักษณะมุ่งอนาคต (X_1)	4.23	0.60	มาก
การปฏิบัติตนของครูผู้สอน (X_2)	4.43	0.58	มาก
พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน (X_3)	4.23	0.61	มาก
บรรยากาศของสถานศึกษา (X_4)	4.32	0.62	มาก
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_5)	4.42	0.58	มาก
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_6)	4.15	0.68	มาก
ความมีวินัยในตนเอง (Y)	4.11	0.58	มาก

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การปฏิบัติตนของครูผู้สอน (X_2) ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_5) ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.58) และบรรยากาศของสถานศึกษา (X_4) ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.62)

สำหรับตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ความมีวินัยในตนเอง (Y) ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.58) ซึ่งทุกตัวแปร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความมีวินัยในตนเอง

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
Y	1.000	.647**	.693**	.748**	.697**	.637**	.727**
X ₁		1.000	.598**	.655**	.532**	.456**	.594**
X ₂			1.000	.690**	.791**	.848**	.619**
X ₃				1.000	.747**	.609**	.738**
X ₄					1.000	.829**	.590**
X ₅						1.000	.637**
X ₆							1.000

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวแปรต่าง ๆ มีค่าอยู่ระหว่าง .456 ถึง .848 มีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับค่อนข้างสูงกับความมีวินัยในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงกับความมีวินัยในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สามลำดับแรก ได้แก่ บรรยากาศสถานศึกษา (X₄) (r = .738) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคต (X₁) (r = .727) และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₆) (r = .637) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 3 น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์รายปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	S.E _b	VIF	t	Sig.
พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน (X ₃)	.181	.189	.054	3.947	3.364	.001
สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X ₆)	.252	.294	.039	2.808	6.406**	.000
การปฏิบัติตนของครูผู้สอน (X ₂)	.129	.129	.053	4.781	2.443	.015
ลักษณะมุ่งอนาคต (X ₁)	.167	.171	.040	2.045	4.119**	.000
บรรยากาศของสถานศึกษา (X ₄)	.177	.189	.051	4.880	3.453	.001

a = .258 R = .829 R² = .687 S.E_{est} = .32825 F = .011

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 คำนวณน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความคลาดเคลื่อนยินยอม (tolerance) ตั้งแต่ 2.443-6.406 โดยมี 5 ปัจจัย โดยพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน (X_3) น้ำหนักความสำคัญในการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองมากที่สุด รองลงมาคือสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_6) การปฏิบัติตนของครูผู้สอน (X_2) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_1) และบรรยากาศของสถานศึกษา (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .189, .294, .129, .171 และ .189 ตามลำดับและในรูปแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .181, .252, .129, .167 และ .177 ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .829 มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 68.70 ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ ($S.E_{est}$) เท่ากับ .328 เลขค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .258 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ จากปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัยมี 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองสามารถเขียนสมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = .258 + .181X_3 + .252X_6 + .129X_2 + .167X_1 + .177X_4$$

สมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = .189Z_{X_3} + .294Z_{X_6} + .129Z_{X_2} + .171Z_{X_1} + .189Z_{X_4}$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจัยระดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนของครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน และยังมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนและเสริมสร้างการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ตลอดจนการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ อีกด้วย โดยเฉพาะครูประจำชั้นที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ปลุกฝังความมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ให้มีลักษณะพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย ลักษณะที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ความมีสัมมาคารวะ จึงส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Pluemjai et al. (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องจริยธรรมกับความเป็นครู กล่าวว่า ครูต้องมีหน้าที่ สร้างความอยู่รอดของสังคม โดยการให้การศึกษา ที่สมบูรณ์แก่ศิษย์ ครูควรทำตัวให้ดี มีนิสัยดี เพื่อลบล้างข่าวที่ไม่ดีเกี่ยวกับครูตามที่ปรากฏในสื่อมวลชนต่าง ๆ ครูควรมีลักษณะพร้อมที่จะสร้างคนให้เป็นคนดีมีความรู้ความคิด และเป็นคนดี มีจริยธรรม ซึ่งจริยธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในอันที่จะช่วยรักษาวินัยให้ดำเนินไปด้วยความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่

ลักษณะมุ่งอนาคต การปฏิบัติตนของครูผู้สอน พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน บรรยากาศของสถานศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยลักษณะมุ่งอนาคต การปฏิบัติตนของครูผู้สอน พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน บรรยากาศของสถานศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กับความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยดังกล่าวมีส่วนที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเกิด ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Pluemjai et al. (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต ความฉลาดทางอารมณ์ และสัมพันธภาพในครอบครัวกับความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเอง และจากค่าน้ำหนักชุดตัวแปรอิสระ คือ สัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนในชุดที่สองและชุดที่สามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสรุป ความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต ความฉลาดทางอารมณ์ และสัมพันธภาพในครอบครัว Sinsom (2015) พบว่า พฤติกรรมกลุ่มเพื่อนนักเรียนชอบทำเลียนแบบเพื่อน เช่น การแต่งกายผิดระเบียบ ด้านพฤติกรรมทั่วไป คือ ขาดความรับผิดชอบ คุณครูควรหาสื่อหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น ควรจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึก หรือหาสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนมีความตระหนักในความสำคัญของการศึกษา และให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ปัจจัยดังกล่าวมีส่วนที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเกิด ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายเรียงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนจากปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดไปหาความสัมพันธ์น้อยสุดสามลำดับ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน โดยรวมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาระดับปัจจัยที่นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน จะช่วยให้ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนสูง เพราะส่วนใหญ่ นักเรียนใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่า ทำให้นักเรียนให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีผลต่อความมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Sinsom (2015) พบว่า พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน มีผลต่อความมีวินัยของนักเรียน เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม มีความต้องการอิสระ อยากเป็นตัวของตัวเอง คิดตัดสินใจด้วยตนเอง บางครั้งมีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ เริ่มทำตามกลุ่มเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัว กิจกรรมหรือความสนใจด้านอื่นๆ อิทธิพลจากเพื่อนนั้นมีมาก โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นต้องการการยอมรับจากเพื่อน อิทธิพลจากเพื่อนมีทั้งด้านดีและด้านเสียด้วยเช่นกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Insa (2016) พบว่า กลุ่มเพื่อนจะมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความสามัคคีกันในกลุ่ม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี ก็จะทำให้นักเรียนมีวินัยในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมทางวินัยในตนเองน้อย ก็จะทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองน้อยไปด้วย

2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยรวม

เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนนั้นส่งผลให้นักเรียนล้วนมีผลดีต่อความมีวินัยในตนเอง ซึ่งก่อให้เกิดผลที่ดีตามมา สอดคล้องกับแนวคิดของ Insa (2016) พบว่า การปฏิบัติตนที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับเพื่อน มีการปฏิสัมพันธ์ตอบโต้ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน นำไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ยอมรับในการแตกต่างระหว่างบุคคลได้ และมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี ทั้งนี้ เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมี ความภาคภูมิใจในและความมั่นใจในตนเอง จะตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น จะปรึกษาผู้ปกครอง ครู หรือเพื่อน เมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจในบทเรียน ทำให้มีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน อยู่เสมอ มีการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นประจำ มีการช่วยเหลือการทำงานกลุ่มกับเพื่อน จึงช่วยให้มีการพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ไปในทางที่ดีขึ้น (Pongpetra, 2010)

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวแปรร่วมในการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน และยังมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนและเสริมสร้างการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ตลอดจนการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ อีกด้วย จึงส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด Sinsom (2015) พบว่า คุณครูควรหาสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น ให้มีการกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจนสำหรับนักเรียนที่หนีเรียน ควรจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึก หาสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนมีความตระหนักในสำคัญของการศึกษา และให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Isarapreeda & Thongvisase (2017) กล่าวว่า รูปแบบพฤติกรรมสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีอิทธิพลของผู้สอนต่อผู้เรียน เช่น การใช้อำนาจ การควบคุม การสั่งการ และมิติความใกล้ชิด เป็นมิติที่แสดงถึงความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดกันของผู้สอนกับผู้เรียน เช่น การแสดงความเป็นมิตร การช่วยเหลือเกื้อกูล การร่วมมือ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Martinson (1991) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการควบคุมความประพฤติของนักเรียนโดยอาจารย์ใหญ่และครูผู้ทำหน้าที่ดูแลความประพฤติ และระเบียบวินัยของนักเรียน ผลของการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ควบคุมความประพฤติต่างก็ต้องการให้นักเรียนลดความประพฤติหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โดยมีวิธีแก้ไขความประพฤติที่เป็นปัญหาของนักเรียนคือการใช้ยุทธวิธีที่สุภาพ ไม่ดุด่าหรือทำโทษ ถ้านักเรียนมีการตอบสนองโดยมีพฤติกรรมความประพฤติดีขึ้นจะได้รับรางวัล แต่ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือก็จะมีบทบังคับมากขึ้น และจากการสังเกตพบว่าการใช้ความสุภาพแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีอื่น ๆ

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 โดยพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน น้ำหนักความสำคัญในการพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองมากที่สุด รองลงมาคือสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การปฏิบัติตนของครูผู้สอน ลักษณะมุ่งอนาคต และบรรยากาศของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการสร้างควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประจำชั้น ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่ปลูกฝังการมีวินัยในตนเองของนักเรียน ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Luangrach (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีระดับความมีวินัยของตนเองอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย ความสนใจเรื่องคุณธรรมส่วนตัว ลักษณะมุ่งอนาคต ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง และปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ตัวแปรต้นทั้ง 6 ตัวแปร ร่วมกันส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยด้านพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก ต่อการคบเพื่อนตั้งแต่เล็ก ๆ โดยการฝึกให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน และการทำงาน กลุ่มร่วมกันกับเพื่อน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

1.2 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการพัฒนาให้นักเรียนได้สร้างกระบวนการด้านสัมพันธภาพนักเรียนกับเพื่อนเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

1.3 ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนของครูผู้สอน ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อให้เกิด สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเองและกล้าที่จะปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครู ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดี

1.4 ปัจจัยด้านลักษณะมุ่งอนาคต ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการพัฒนาใส่ใจการมุ่งอนาคตของนักเรียน ให้คำปรึกษาและคอยแนะนำแนวทางการปฏิบัติ

1.5 ปัจจัยด้านบรรยากาศของสถานศึกษา ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรมีการพัฒนา บรรยากาศของสถานศึกษา ทั้งสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะสม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนเพิ่มเติมเพื่อหาวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาทั้งในระดับการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษาและอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่มีลักษณะแตกต่างกัน และสภาพสังคมที่แตกต่างกัน ที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

2.3 ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้กับนักเรียน

Reference

Martinson, J. (1991). *High school principals and students: Negotiating deviant behavior through politeness: in paper presented at the annual meeting of the speech communication association* (7th ed.). Harper Brothers.

Translate Thai References

Insa, K. (2016). Factors affecting to Mattayomsuksa III students's Disciplines under Udonthani Education Service Area Office. *Journal of Educational Measurement*, 22(Special issue), 39-48. (in Thai)

Isarapreeda, P., & Thongvisase, T. (2017). Teacher-Student Interpersonal Behavior: Theoretical Model, Assessment, and Research Review. *Journal Faculty of Education Studies*, 4(1), 113-123. (in Thai)

Luangrach, B. (2017). Factors Affecting to Self-Discipline of Students of Opportunity Expansion School in Phra Nakhon Si Ayutthaya. *Journal of Graduate Studies Review*, 4(3), 87-96 (in Thai)

Nilwichian, H. (2013). Teaching Writing to Early Childhood Children. *Curriculum Development Bulletin*, 11(110), 8. (in Thai)

Panya, P. (2017). *Statistics For Research*. Taksila Printing. (in Thai)

Payutto, S. (2017). *Discipline important event more what someone thinks* (3th ed.) Pet & Home publishing house co., Ltd. (in Thai)

Pluemjai, S., Erawan, P., & Siwarum, M. (2012). The relationships between future orientation, emotional intelligence and family relationships with self-discipline, self-confidence and problem-solving ability of prathomsueksa 6 students: cononical correlation analysis. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 18(2), 171-182. (in Thai)

Pongpetra, S. (2010). *Factors affecting on interpersonal relationship with friends of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Sarasas Ektra School in Yannawa District, Bangkok* [Master's thesis]. Srinakharinwirot University. (in Thai)

- Raksongmuen, S. (2014). Factors Affecting to the Discipline of Secondary School Student in The Upper Southern Region. *Journal of Educational Thaksin University*, 14(2), 55-70. (in Thai)
- Satuk Industrial and Community Education College. (2021). *Educational Management Development Plan of Educational Institutions 2021-2025*. Satuk Industrial and Community Education College. (in Thai)
- Sinsom, S. (2015). *Factors Affecting Self Discipline of Lower Secondary School Students in Nonthaburi Province Affiliated with Secondary Educational Service Area Office 3* [Master's thesis]. Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Srisa – Ard, B. (2012). Self-discipline and related research. *Journal of Educational Measurement*, 17(1), 3-15. (in Thai)
- Worakam, P. (2019). *Educational Research* (10th ed.). Taksila Printing. (in Thai)
- Worakam, P. (2017). *Preliminary Research* (10th ed.). Suwiryasan Press. (in Thai)